

L. van Noort

RENTABILITEIT VAN DE TUINBOUW
IN HET GROOTSLAG

Voorlopige berekening 1965/66

VERSLAGEN
No. 170

Augustus 1966

66/863

INHOUDSOPGAVE

Blz.

WOORD VOORAF

HOOFDSTUK	I	OPZET EN METHODE VAN HET ONDERZOEK	7
		§ 1. De steekproef	7
		§ 2. De periode waarop het onderzoek betrekking heeft	7
		§ 3. De groepering van de bedrijven	7
		§ 4. De kosten	8
		§ 5. De opbrengsten	9
		§ 6. Kengetallen	9
		§ 7. Het inkomen	11
HOOFDSTUK	II	SAMENVATTING VAN DE RESULTATEN VAN HET ONDERZOEK	13
		§ 1. De bedrijfsresultaten	13
		§ 2. De spreiding van de rentabiliteit	14
		§ 3. De opbrengsten van de bollensoorten per R.R2	14
		§ 4. De spreiding van het ondernemersinkomen	15
		§ 5. Vergelijking met vorige jaren	16
BIJLAGEN		1. Grondgebruik en arbeidsbezetting	18
		2. Bedrijfsresultaten	19
		3. Spreiding van het netto-overschot per f. 100,- kosten	20
		4. Inkomen uit het bedrijf	21

WOORD VOORAF

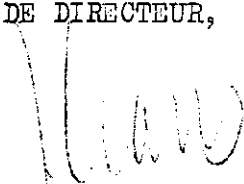
In het kader van de algemene opdracht van het Ministerie van Landbouw en Visserij en het bedrijfsleven jaarlijks de bedrijfs-economische resultaten van de tuinbouw te onderzoeken, wordt in dit verslag een voorlopig overzicht gegeven van de bedrijfsresultaten van de tuinbouw in Het Grootslag over het teelt- en bewaar-seizoen 1965/66.

De cijfers berusten op een begroting, in het bijzonder waar het de kosten betreft. Voor deze begroting wordt gebruik gemaakt van gegevens die door een enquête op de deelnemende bedrijven zijn verzameld en van fiscale jaarrekeningen uit voorgaande jaren. De opbrengsten werden aan de opgaven van de veilingen en overigens eveneens aan informaties van de bedrijven ontleend.

De definitieve resultaten over 1965/66 zullen in 1967, te zamen met die van andere onderzochte tuinbouwcentra, in één verslag worden gepubliceerd.

Het verslag is samengesteld door L. van Noort onder leiding van A. Holkamp.

DE DIRECTEUR,

(Dr. A. Maris)

's-Gravenhage, augustus 1966

HOOFDSTUK I

OPZET EN METHODE VAN HET ONDERZOEK

§ 1. De steekproef

De steekproef, waarop het onderzoek is gebaseerd, omvat in opzet 6% van die tuinbouwbedrijven in Het Grootslag, die aan ten minste één man een voldoende arbeidstaak opleveren en die niet of slechts in zeer geringe mate met andere takken van bedrijf zijn gemengd en gelegen zijn in de gemeenten Grootebroek, Hoogkarspel, Bovenkarspel, Venhuizen, Andijk en Wervershoof. De keuze van deze bedrijven is willekeurig geschied, echter met inachtneming van de bestaande spreiding van de bedrijven naar plaats van vestiging en bedrijfsgrootte. De steekproef is opgezet met ingang van het teeltjaar 1961/62 en gebaseerd op gegevens van de Landbouwtelling over 1960.

Voor het teeltjaar 1965/66 konden 68 bedrijven in het onderzoek worden opgenomen.

Voor een uitgebreidere weergave van de structuur van de tuinbouw in dit gebied en van de steekproef die daaruit met behulp van deze gegevens is samengesteld, wordt verwezen naar het rentabiliteitsverslag No. 1 over het teeltjaar 1961/62.

§ 2. De periode waarop het onderzoek betrekking heeft

Voor de berekening van de resultaten zijn de opbrengsten van de oogst 1965 - ongeacht het tijdstip waarop deze zijn verkregen - verminderd met de kosten over het kalenderjaar 1965 of boekjaar 1965/66. Er kwamen 61 bedrijven voor met een boekjaar gelijk aan het kalenderjaar.

§ 3. De groepering van de bedrijven

De bedrijven zijn gegroepeerd naar de mate waarin de arbeidsbehoefte voor de bloembollenteelt deel uitmaakt van de totale arbeidsbehoefte.

Arbeidsbehoefte bloembollenteelt in procenten van totale arbeidsbehoefte	Aantal bedrijven per groep
65% of meer	30
waarvan 80% of meer	(21)
35 tot 65%	23
minder dan 35%	15

§ 4. De kosten

De bedrijfsresultaten zijn bepaald volgens de bij het L.E.I. gebruikelijke methode. Deze houdt in, dat de berekening van rente en afschrijving van de duurzame produktiemiddelen is gebaseerd op de vervangingswaarde en dat ook kosten, welke niet tevens uitgaven zijn (handenarbeid van de ondernemer en zijn gezin, rente van eigen vermogen e.d.) zijn gewaardeerd.

Voor deze kostenwaardering zijn de benodigde gegevens op het bedrijf verzameld.

Rente en afschrijving

De berekening van de rente had plaats op basis van 5% over het - op pagina 10 omschreven - in het bedrijf vastgelegde vermogen. De afschrijvingen zijn berekend op grond van bij het L.E.I. bestaande inzichten met betrekking tot de economische levensduur en het waardeverloop van de onderscheiden duurzame produktiemiddelen. Ten aanzien van bloembollenschuren is een degressief dalend waardeverloop verondersteld (afschrijving tegen een vast percentage van de boekwaarde). Voor de overige slijtende produktiemiddelen is de afschrijving berekend op basis van een vast percentage van de vervangingswaarde.

Arbeid van ondernemer en gezinsleden

Als vergoeding voor de arbeid, welke door de ondernemer en zijn gezinsleden is verricht, is alleen de handenarbeid in rekening gebracht. Voor een waardering van de kosten, welke voor leiding en toezicht door de ondernemer waren in te calculeren, ontbreken namelijk de daartoe benodigde normatieve gegevens.

De kosten van de handenarbeid zijn berckend op basis van een taxatie van de door de ondernemer en zijn gezinsleden verrichte hoeveelheid handenarbeid. Deze arbeid is gewaardeerd overeenkomstig het loon (incl. sociale lasten) volgens de Collectieve Arbeidsovereenkomst voor volwassen mannelijke en vrouwelijke arbeiders en jeugdigen, met dien verstande dat voor overuren geen toeslag op het normale uurtarief is toegepast. Op grond van deze C.A.O. is voor de ondernemer en gezinsleden een differentiatietoeslag, vakantietoeslag en prestatietoeslag gecalculleerd. Vervolgens is het loon verhoogd met huurcompensatie voor alle werkenden ouder dan 22 jaar, alsmede een waarderingstoeslag voor hen die ouder zijn dan 20 jaar. Het loon voor de ondernemer is inclusief diploma- en voormanstoeslag.

De betaalde kosten over de boekjaren 1965 en 1965/66 waren ten tijde van het onderzoek nog niet bekend. Deze moesten derhalve worden begroot.

Voor deze begroting is gebruik gemaakt van taxaties welke in overleg met de deelnemers aan het onderzoek zijn verricht. Met inachtneming van eventuele veranderingen in de productiecapaciteit zijn de betaalde kosten overigens getoetst aan de fiscale jaarrekeningen van de bedrijven over 1964 en 1964/65.

§ 5. De opbrengsten

De produkten werden grotendeels verkocht via de veilingen, die desgevraagd een opgave verstrekten van de netto-omzet per deelnemer. Dit was mogelijk dank zij de machtiging die voor dit doel door de tuinders was verleend. Bedoelde omzetten betreffen de oogst van 1965 (opbrengsten tot het einde van de bewaarperiode 1965/66).

Opbrengsten die niet via de veiling werden verkregen zijn door de deelnemers geschat tijdens het bezoek dat in het begin van 1966 aan de bedrijven werd gebracht.

Verkoopkosten (veilingkosten, fusthuur, surpluskortingen, heffingen enz.) zijn niet onder de kosten opgenomen, doch in mindering van de opbrengsten gebracht. Tot de opbrengsten is ook de aanwas van de bloembollenkraam gerekend. De - positieve dan wel negatieve - aanwas werd geconstateerd door vergelijking van de waarde van de bollenkraam aan het begin met de kraamwaarde aan het einde van het teeltjaar. Daar per bedrijf per bollensoort een vaste waarde per eenheid van oppervlakte is aangehouden, kunnen mutaties in de kraamwaarde alleen optreden door verandering in de oppervlakte van een bepaalde bollensoort. Inkopen van bloembollen zijn in mindering van de verkopen gebracht.

Bij de vaststelling van de verkopen is rekening gehouden met de aan het begin en aan het eind van het teeltjaar nog voorradige gladioloknollen e.d.

§ 6. Kengetallen

Vele cijfers (kosten, opbrengsten, vermogen, grondgebruik en arbeidsbezetting) zijn voor de onderscheiden groepen in een gemiddelde per bedrijf tot uitdrukking gebracht. Dit gemiddelde is berekend door de totalen van de absolute cijfers te delen door het aantal bedrijven.

Het gezinsinkomen en de bestanddelen daarvan zijn gemiddeld per ondernemer, het arbeidsinkomen tevens in een gemiddelde per manjaar weergegeven.

Het netto-overschot

Het economische resultaat wordt tot uitdrukking gebracht door middel van het begrip netto-overschot. Het wordt gevormd door het verschil tussen de opbrengsten en de kosten.

In de kosten is geen bedrag opgenomen als vergoeding voor de functie van leiding en toezicht van de ondernemer. Daar deze kostenelementen derhalve nog in het netto-overschot aanwezig zijn, mag dit laatste niet zonder meer als de bedrijfseconomische winst worden beschouwd.

Netto-overschot gemiddeld per bedrijf

De kosten, de opbrengsten en het netto-overschot zijn voor elke onderscheiden groep van bedrijven in een gemiddeld bedrag per bedrijf weergegeven. Behalve in absolute bedragen per bedrijf is het netto-overschot - ten behoeve van de vergelijkbaarheid met andere typen en takken van bedrijf - vervolgens door middel van de volgende verhoudingsgetallen tot uitdrukking gebracht.

Netto-overschot per f. 100,- kosten

Dit kengetal is berekend door het totale netto-overschot per groep van bedrijven te delen door 1% van de kosten van die bedrijven (gewogen gemiddelde).

Netto-overschot per eenheid produktiefactor

Het netto-overschot is vervolgens betrokken op de produktiefactoren grond, kapitaal en arbeid, factoren uit welker samenwerking het resultaat in feite is ontstaan.

Netto-overschot per ha grondoppervlakte

Onder grondoppervlakte is ten deze de betaalbare oppervlakte verstaan.

Netto-overschot per f. 100,- geïnvesteerd vermogen per 1-1-1965 1)

Het geïnvesteerde vermogen is voorgesteld door het bedrag dat verkregen wordt door optelling van:

1. de verkoopwaarde van de grond;
2. de plantgoedwaarde van de bollenkraam;
3. de economische boekwaarde van de dode inventaris;
4. de normale behoefte aan vlottende middelen.

De sub 2 vermelde kraamwaarde is afgeleid uit de waarde van de verkopen. Hierbij is de plantgoedwaarde van tulpen op 100%, van irissen op 40% van de opbrengstwaarde van het verkoopbare deel van de oogst (het leverbare) gesteld. De waarde van de gladiolen is gesteld op het bedrag van de aanwezige voorraad knollen aan het begin van het jaar, vermeerderd met het bedrag van de ingekochte gladioleknollen voor de opplant voorjaar 1965. Met de waarde van de teeltvergunning is geen rekening gehouden.

Van de sub 3 vermelde dode inventaris kon de werkelijke boekwaarde alleen van de (in Het Grootslag weinig voorkomende) bloembollenschuren worden benaderd. Voor de overige dode slijtende duurzame produktiemiddelen is zij gesteld op 60% van de nieuwwaarde.

Netto-overschot per manjaar arbeidsbezetting

Voor de berekening van dit kengetal is het netto-overschot gedeeld door de - tot volwaardige arbeidskrachten herleide en in manjaren uitgedrukte - arbeidsbezetting.

Voor de berekening van de arbeidsbezetting had een taxatie plaats van de arbeidstijd per arbeidskracht gedurende het boekjaar. De totale arbeidstijd per bedrijf werd vervolgens uitgedrukt in manjaren volwaardige arbeidskracht waarbij voor arbeid door jeugdigen de volgende wegingscoëfficiënten werden toegepast:

14 jaar	30%
15 jaar	45%
16 jaar	65%
17 jaar	80%
18 jaar	90%
>18 jaar	100%

Deze waarderingsnormen gelden voor arbeid verricht door mannen zowel als vrouwen.

1) Deze investering omvat ook de bedrijfsonderdelen die door de ondernemer zijn gepacht.

§ 7. H e t i n k o m e n

Het arbeidsinkomen per manjaar

Van het inkomen per produktiefactor is alleen het arbeidsinkomen - per manjaar arbeidsbezetting - tot uitdrukking gebracht.

Onder het arbeidsinkomen is verstaan het bedrag dat door hen, die arbeid in het bedrijf hebben verricht, te zamen als inkomen is genoten. Het is berekend door het netto-overschot te vermeerderen met het bedrag dat als kosten van arbeid is opgenomen. Na deling van dit inkomen door het aantal - tot volwaardige arbeidskrachten herleide - manjaren, wordt het bedrag gevonden dat gemiddeld per manjaar als inkomen werd verkregen.

Het inkomen van de ondernemer

Voorts is berekend, welk bedrag uit de bedrijfsexploitatie aan de ondernemer ten deel viel. In de eerste plaats betreft dit de vergoeding die, bij de berekening van het netto-overschot, in de kosten is gecalculceerd voor de handenarbeid die door de ondernemer persoonlijk in het bedrijf is verricht. Voegen wij dit bedrag toe aan het netto-overschot dan ontstaat het bedrag dat als arbeidsinkomen van de ondernemer is aangeduid.

De kosten bevatten voorts een rentevergoeding voor het vermogen dat in het bedrijf is geïnvesteerd. Voor zover het bedrag van deze vergoeding hoger is dan het bedrag dat door de ondernemer aan rente voor geleende gelden is betaald, vormt het verschil daarvan eveneens een bestanddeel van het inkomen van de ondernemer.

Bij toevoeging van laatstgenoemd inkomensbestanddeel aan het arbeidsinkomen van de ondernemer wordt het bedrag verkregen dat met ondernemersinkomen is aangeduid.

Tenslotte is ook het gezinsinkomen van de ondernemer voor zover uit het bedrijf verkregen tot uitdrukking gebracht. Dit bedrag betreft het ondernemersinkomen, verhoogd met het - als kosten gecalculceerde - bedrag voor de handenarbeid welke door gezinsleden in het bedrijf is verricht.

HOOFDSTUK II

SAMENVATTING VAN DE RESULTATEN VAN HET ONDERZOEK

§ 1. De bedrijfsresultaten

In bijlage 1 van dit verslag zijn gedetailleerde gegevens opgenomen betreffende grondgebruik en arbeidsbezetting. Bijlage 2 geeft een specificatie van kosten, opbrengsten en netto-overschot en bevat kengetallen waarin de rentabiliteit en het inkomen tot uitdrukking zijn gebracht. De gegevens van de bijlagen 1 en 2 zijn in tabel 1 samengevat.

Tabel 1

SAMENVATTING BEDRIJFSRESULTATEN OVER 1965/66
(voorlopige cijfers, gemiddeld per bedrijf)

	Alle bedrij- ven	Op basis van arbeidsbehoefte			
		> 65% bloem- bollen	vvv. > 80% bloem- bollen	35-65% bloem- bollen	< 35% bloem- bollen
Aantal bedrijven	68	30	21	23	15
Beteelbare oppervlakte in are	365	334	341	377	410
Waarvan: groente	% 38	16	11	46	65
vroege aardappelen					
eventueel met nateelt	% 21	17	17	24	21
bloembollen	% 30	46	52	26	10
Arbeidsbezetting in manjaren	2,23	2,23	2,35	2,33	2,06
Arbeidsbezetting per ha beteelbare oppervlakte	0,61	0,67	0,69	0,62	0,50
Geïnvesteed vermogen per 1-1-65 ¹⁾	111000	128000	138000	102000	91000
Idem per manjaar	50000	57000	59000	44000	44000
Idem per ha beteelbare opp.	30000	38000	40000	27000	22000
<u>Opbrengsten:</u>					
bloembollen	21400	31200	36000	18200	6700
overige opbrengsten	18000	11800	11100	19400	28100
Totale opbrengsten	39400	43000	47100	37600	34800
Totale kosten	36000	39800	43100	35300	29400
Netto-overschot	3400	3200	4000	2300	5400
<u>Kengetallen</u>					
<u>Netto-overschot:</u>					
per f. 100,- kosten	9	8	9	6	18
per ha beteelbare oppervlakte	900	1000	1200	600	1300
per f. 100,- geïnvesteerd verm.	3	3	3	2	6
per manjaar	1500	1400	1700	1000	2600
<u>Inkomen</u>					
Arbeidsinkomen per manjaar	10200	10100	10400	9800	11000
Arbeidsinkomen v/d ondernemer 2)	11400	10900	11700	10500	14500
Ondernemersinkomen 2)	14400	15200	16400	12700	16300

1) Exclusief waarde teeltvergunning.

2) Per ondernemer.

§ 2. De spreiding van de rentabiliteit

In bijlage 3 is de spreiding van de rentabiliteit per bedrijf - voorgesteld door het netto-overschot per f. 100,- kosten - grafisch weergegeven.

In tabel 2 is deze spreiding voor elk van de onderscheiden groepen van bedrijven samengevat.

Ter voorkoming van misverstand dient hierbij te worden opgemerkt dat onder winstgevende bedrijven zijn verstaan bedrijven, waarvan de opbrengsten hoger zijn dan de kosten (het verschil is het netto-overschot). In de kosten zijn vergoedingen begrepen voor de handenarbeid van de ondernemer en de gezinsleden, alsmede een rentevergoeding van 5% over het per 1-1-1965 geïnvesteerde vermogen.

Tabel 2

SPREIDING VAN HET NETTO-OVERSCHOT PER F. 100,- KOSTEN
(aantal bedrijven in procenten)

Percentage van de kosten	Alle bedrijven	Op basis van arbeidsbehoefte			
		> 65% bloembollen	w.v.>80% bloembollen	35-65% bloembollen	< 35% bloembollen
Aantal bedrijven	68	30	21	23	15
	%	%	%	%	%
<u>Negatief:</u>					
meer dan 20	13	10	14	9	26
20 - 0	32	30	19	52	7
Totaal verliesgevend	45	40	33	61	33
<u>Positief:</u>					
0 - 20	32	33	43	22	47
20 - 40	9	14	9	9	-
40 - 60	6	7	5	4	7
meer dan 60	8	6	10	4	13
Totaal winstgevend	55	60	67	39	67
	100	100	100	100	100

§ 3. De opbrengsten van de bollensoorten per R.R2

De opbrengsten van de belangrijkste bollensoorten zijn in tabel 3 per R.R2 bollenteelt tot uitdrukking gebracht. Deze opbrengsten (verkoopen - inkopen + aanwas) hebben uitsluitend betrekking op de eigen bollenkraam. De opbrengsten van voor derden op contract geteelde bloembollen zijn hierin dus niet begrepen.

Tabel 3

DE OPBRENGSTEN OVER 1965 IN GLD. PER R.R2 BLOEMBOLLENTEELT 1)

Soorten	Alle bedrijven		Op basis van arbeidsbehoefte							
			> 65% bloembollen		w.v. > 80% bloembollen		35-65% bloembollen		< 35% bloembollen	
	aantal waarnemingen	opbr. per R.R2	aantal waarnemingen	opbr. per R.R2	aantal waarnemingen	opbr. per R.R2	aantal waarnemingen	opbr. per R.R2	aantal waarnemingen	opbr. per R.R2
Tulpen	66	30	30	29	21	30	23	30	13	34
Krokussen	18	17	6	21	4		10	15	2	
Irissen	38	40	21	45	16	44	13	32	4	
Gladiolen	13	10	9	11	7	11	3		1	
Gemiddeld	66	30	30	30	21	30	23	29	13	31

1) Voor minder dan 5 waarnemingen is de opbrengst per R.R2 niet vermeld.

§ 4. De spreiding van het ondernemersinkomen

Voor de samenstelling van het inkomen dat gemiddeld per ondernemer uit het bedrijf werd verkregen, raadplege men bijlage 4.

De spreiding van het ondernemersinkomen is in tabel 4 tot uitdrukking gebracht.

Tabel 4

SPREIDING VAN HET ONDERNEMERSINKOMEN PER ONDERNEMER
(aantal ondernemers per inkomensklasse in procenten)

	Alle bedrijven	Op basis van arbeidsbehoefte			
		> 65% bloemb.	w.v. > 80% bloemb.	35-65% bloemb.	< 35% bloemb.
Aantal bedrijven	68	30	21	23	15
Aantal ondernemers	82	34	24	32	16
<u>Inkomensklasse:</u>	%	%	%	%	%
minder dan f. 2500,-	4	6	8	3	-
f. 2500,- - f. 5000,-	9	9	9	-	25
f. 5000,- - f. 7500,-	13	12	8	22	-
f. 7500,- - f. 10000,-	17	12	9	31	-
f. 10000,- - f. 15000,-	28	20	17	25	50
f. 15000,- - f. 25000,-	17	26	33	13	6
f. 25000,- - f. 40000,-	7	9	8	3	13
meer dan f. 40000,-	5	6	8	3	6
	100	100	100	100	100

§ 5. Vergelijking met vorige jaren

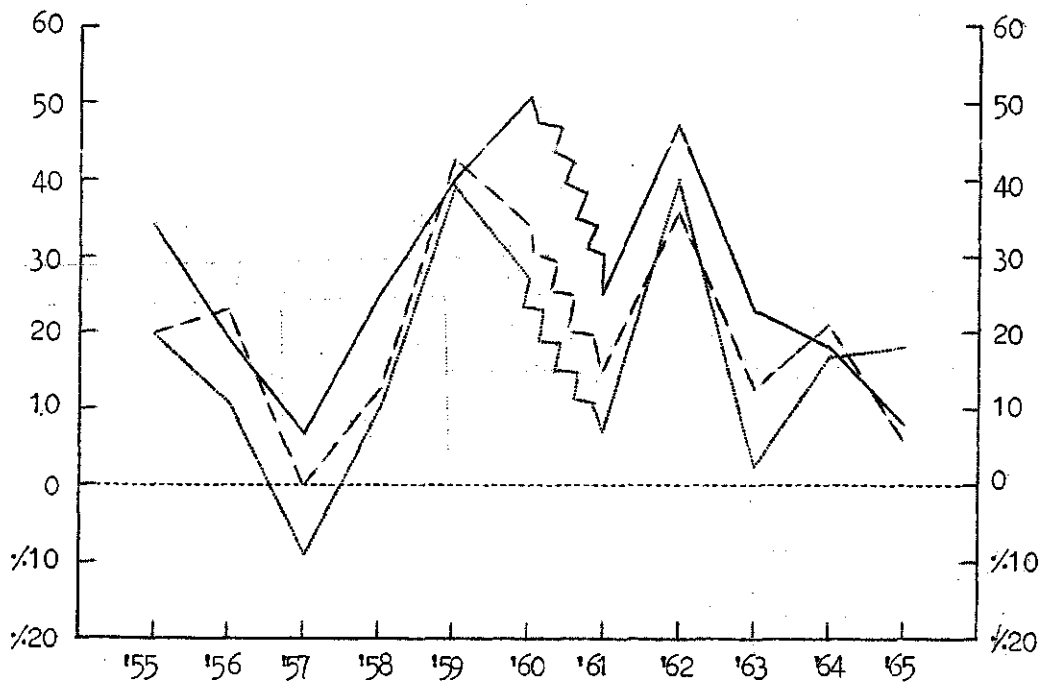
De rentabiliteitsontwikkeling in de laatste 11 jaar is in de navolgende grafiek voor de onderscheiden groepen van bedrijven in beeld gebracht.

Door de steekproefvernieuwing die plaatshad met ingang van 1961 is het ontwikkelingsbeeld onderbroken. In verband met deze onderbreking is in grafiek 1 de lijn van 1960 op 1961 in zigzagvorm weergegeven.

Grafiek 1

DE ONTWIKKELING VAN DE RENTABILITEIT IN DE JAREN 1955 T/M 1965 1)

Netto-overschot
per f.100,- kosten

- Bedrijven met meer dan 65% bloembollen
- - - Bedrijven met 35-65% bloembollen
- Bedrijven met minder dan 35% bloembollen

1) 1964 en 1965 voorlopige berekening.

In tabel 5 zijn de uitkomsten van het onderzoek over 1965 vergeleken met die van vorige jaren. De oppervlakte groente in de open grond is in 1965 ruim twee maal zo groot als in 1958; dit ging ten koste van de teelt van vroege aardappelen waar de oppervlakte afnam met 72 are. De teelt van bloembollen breidde zich uit, van 62 are in 1958 tot 110 are in 1965.

Bij een vergelijking van de financiële uitkomsten dient rekening te worden gehouden met het feit, dat met ingang van 1964 het rentepercentage van 4 op 5 is gebracht, onder invloed waarvan de kosten over 1964 3% hoger zijn berekend dan wanneer 4% in rekening was gebracht. Uit een vergelijking van de bedrijven die zowel over 1964 als 1965 aan het onderzoek hebben deelgenomen blijkt, dat de kosten van deze tuinbouwbedrijven met 8% zijn gestegen. Ruim 5% moet worden toegeschreven aan de loonstijging die begin 1965 plaatshad. Hierbij dient te worden opgemerkt, dat hierin ook de lonen die voor ondernemers en gezinsleden werden gecalculeerd zijn begrepen. Uit bijlage 2 blijkt dat de totale kosten van arbeid in 1965 op f. 19300,- werden berekend, dit is ca. 54% van de totale kosten. De totale opbrengsten daalden met 1%. Dit percentage kan als volgt worden gespecificeerd:

- a. hogere geldelijke opbrengsten van groente en vroege aardappelen 5%
 - b. lagere geldelijke opbrengsten van bloembollen 18%
 - c. hogere "overige opbrengsten" 2%
- Per saldo 11%

Tabel 5

VERGELIJKING OVER DE JAREN 1958 T/M 1965 1)
(gemiddeld per bedrijf)

	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965
Aantal bedrijven	78	74	70	73	69	70	70	68
Groente are	66	74	100	99	97	97	121	139
Vroege aardappelen event. met nateelt are	148	142	137	120	118	111	96	76
Bloembollen are	62	75	86	83	83	98	100	110
Arb.bez. in manjaren	2,08	2,16	2,22	2,20	2,23	2,26	2,30	2,23
Geïnvesteed vermogen 2)	47000	52000	66000	88000	94000	96000	110000	111000
Opbrengsten	20000	27000	30100	27600	35600	31800	39000	39400
Kosten	17300	19100	21700	23600	25200	27500	32900	36000
Netto-overschot	2700	7900	8400	4000	10400	4300	6100	3400
<u>Kengetallen</u>								
<u>Netto-overschot:</u>								
per f. 100 kosten	16	42	39	17	41	16	19	9
per ha beteelbare opp.	900	2600	2500	1200	3100	1300	1700	900
per f. 100,- geïnv. verm.	6	15	13	5	11	5	6	3
per manjaar	1300	3700	3800	1800	4700	1900	2600	1500
<u>Inkomen:</u>								
arb.ink. per manjaar	6000	8500	9200	7600	10600	8400	10300	10200
arb.ink. v/d ondernemer 3)	7500	12800	13600	9200	14600	10200	12800	11400
ondernemersinkomen 3)	8300	13900	15000	10900	16400	12300	15900	14400

- 1) 1964 en 1965 voorlopige berekening.
- 2) Exclusief waarde teeltvergunning.
- 3) Per ondernemer.

GRONDGEBRUIK EN ARBEIDSBEZETTING IN 1965
(gemiddeld per bedrijf)

	Alle bedrij- ven	Op basis van arbeidsbehoefte			
		> 65% bloem- bollen	w.v.>80% bloem- bollen	35-65% bloem- bollen	< 35% bloem- bollen
Aantal bedrijven	68	30	21	23	15
	are	are	are	are	are
Groente	139	52	36	172	265
Vroege aardappelen eventueel met nateelt	76	58	57	89	88
<u>Bloembollen:</u>					
tulpen	78	104	114	76	32
irissen	15	22	24	14	7
gladiolen	8	16	21	3	-
overige bollen	9	13	17	5	1
totale bloembollenkraam	(110)	(155)	(176)	(98)	(40)
Overige tuinbouwgewassen	1	2	2	-	-
Contractteelt voor derden	4	2	-	3	8
Akkerbouw en grasland	14	29	37	3	2
Braakland en groenbemesting	21	36	33	12	7
Totaal beteelbaar	365	334	341	377	410
Verhuurd aan derden	37	71	79	10	9
Erf, blijvende paden enz.	43	52	58	30	44
Totaal kadastraal	445	457	478	417	463
Waarvan eigendom	259	321	338	241	162
Aantal ondernemers per bedrijf	1,21	1,13	1,14	1,39	1,07
<u>Arbeidsbezetting in manjaren</u>					
Arbeid van de ondernemer(s)	1,08	0,94	0,96	1,28	1,06
Arbeid van gezinsleden	0,65	0,57	0,54	0,66	0,78
Arbeid van vast personeel	0,27	0,39	0,49	0,20	0,11
Arbeid van los personeel	0,23	0,33	0,36	0,19	0,11
Totale arbeidsbezetting	2,23	2,23	2,35	2,33	2,06
Arbeid door ondernemer en gezinsleden in procenten	78	67	64	83	89

BEDRIJFSRESULTATEN OVER 1965/66
(voorlopige cijfers, gemiddeld per bedrijf)

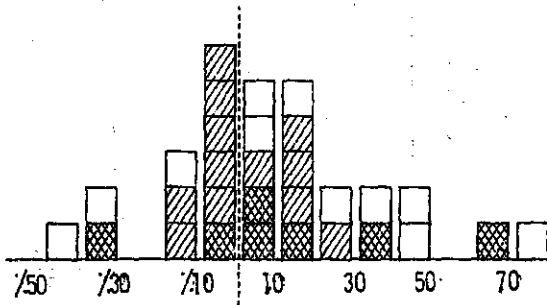
	Alle bedrij- ven	Op basis van arbeidsbehoefte			
		> 65% bloem- bollen	w.v.>80% bloem- bollen	35-65% bloem- bollen	< 35% bloem- bollen
Aantal bedrijven	68	30	21	23	15
Omzet in procenten	100	48	37	33	19
Geïnvesteed vermogen per 1-1-65 1)	111000	128000	138000	102000	91000
Kosten					
Afschrijving	2300	2900	3300	2000	1800
Huren en pacht	2100	3000	3600	1500	1200
Rente	4500	5600	6100	4100	2900
Arbeid ondernemer(s)	10400	9200	9300	12300	10100
Arbeid gezinsleden	4900	4600	4500	4900	5500
Arbeid betaald personeel	4000	5600	6600	3300	1600
Materialen	3800	4100	4600	3500	3400
Diensten van derden en overige kosten	4000	4800	5100	3700	2900
Totaal	36000	39800	43100	35300	29400
Opbrengsten					
Groente en vroege aardappelen	14500	7300	6200	17200	24700
Bloembollen - verkopen	23100	33900	39000	19400	7200
Bloembollen - inkopen	∕ 1700	∕ 2700	∕ 3000	∕ 1200	∕ 500
Aanwas plantopstand	1500	1200	1200	1500	2000
Overige opbrengsten	2000	3300	3700	700	1400
Totaal	39400	43000	47100	37600	34800
Netto-overschot	3400	3200	4000	2300	5400
Kengetallen					
Netto-overschot:					
per f. 100,- kosten	9	8	9	6	18
per ha beteelbare oppervlakte	900	1000	1200	600	1300
per f. 100,- geïnvesteed vermogen	3	3	3	2	6
per manjaar	1500	1400	1700	1000	2600
Inkomen:					
arbeidsinkomen per manjaar	10200	10100	10400	9800	11000
arbeidsinkomen v/d ondernemer 2)	11400	10900	11700	10500	14500
ondernemersinkomen 2)	14400	15200	16400	12700	16300

1) Exclusief waarde teeltvergunning.

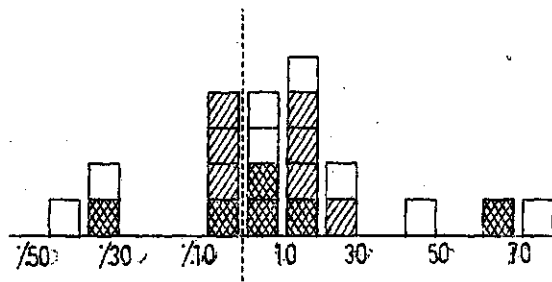
2) Per ondernemer.

SPREIDING VAN HET NETTO-OVERSCHOT PER f.100,- KOSTEN
(Elk vakje stelt een bedrijf voor)

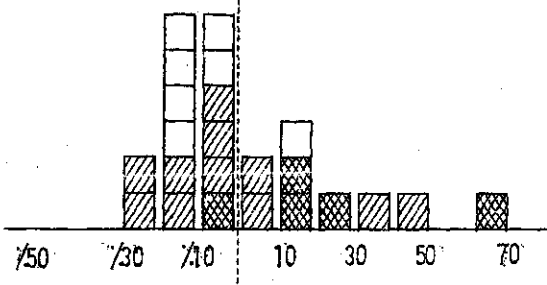
Meer dan 65% bloembollen
(30 bedrijven)

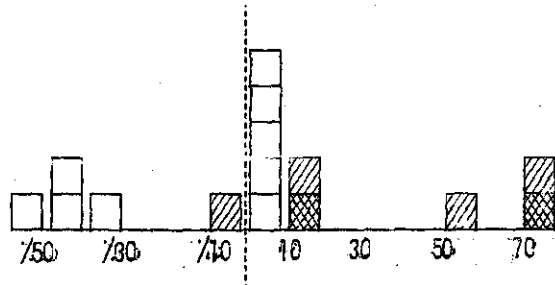
Waarvan meer dan 80% bloembollen (21 bedrijven)

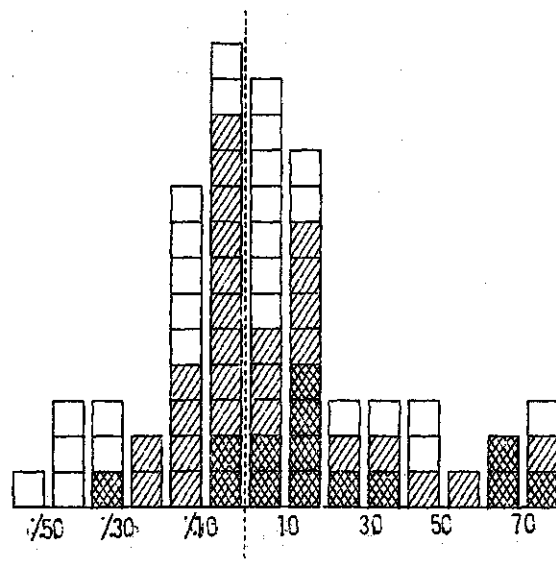
Van 35 - <65% bloembollen
(23 bedrijven)

Minder dan 35% bloembollen
(15 bedrijven)

Alle bedrijven tezamen
(68 bedrijven)

Netto-overschot per f.100,- kosten

- kosten < f.25.000,- per bedrijf.
- kosten f.25.000,- ~ f.50.000,- per bedrijf.
- kosten > f.50.000,- per bedrijf.

INKOMEN UIT HET BEDRIJF OVER 1965/66
(voorlopige cijfers, gemiddeld per ondernemer)

	Alle bedrij- ven	Op basis van arbeidsbehoefte			
		> 65% bloem- bollen	w.v.>80% bloem- bollen	35-65% bloem- bollen	< 35% bloem- bollen
Aantal bedrijven	68	30	21	23	15
Aantal ondernemers	82	34	24	32	16
Netto-overschot	2800	2800	3500	1700	5100
Handenarbeid ondernemer	8600	8100	8200	8800	9400
Arbeidsinkomen v/d ondernemer	11400	10900	11700	10500	14500
Rente meer berekend dan betaald	3000	4300	4700	2200	1800
Ondernemersinkomen	14400	15200	16400	12700	16300
Handenarbeid gezinsleden	4100	4100	3900	3500	5200
Gezinsinkomen uit bedrijf	18500	19300	20300	16200	21500

In de reeks Verslagen van het Landbouw-Economisch Instituut zijn op dit gebied onder meer reeds verschenen:

		prijs
No. 139	Rentabiliteit van de tuinbouw in Het Grootslag, voorlopige berekening 1964/65, augustus 1965	f. 3,-
No. 147	Bedrijfsuitkomsten van de tuinbouw 1963, februari 1966	f. 5,-
No. 155	Rentabiliteit van de tuinbouw in het Zuid-hollands Glasdistrict, voorlopige berekening 1965, april 1966	f. 3,-
No. 157	Rentabiliteit van de tuinbouw in het gebied Venlo-Blerick-Tegelen, voorlopige berekening 1965, mei 1966	f. 3,-
No. 158	Rentabiliteit van de groenteteelt in de open grond op het eiland IJsselmonde, voorlopige berekening 1965, mei 1966	f. 3,-
No. 165	Rentabiliteit van het kwekersbedrijf in de Bloembollenstreek, voorlopige berekening 1965, juli 1966	f. 3,-
No. 169	Rentabiliteit van de bloemeteelt te Aalsmeer, voorlopige berekening 1965, juli 1966	f. 3,-

EEN VOLLEDIGE LIJST VAN ACTUELE L.E.I.-
PUBLIKATIES OP AANVRAAG GRATIS VERKRIJGBAAR